

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Svoboda József könyv- és papírkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Telefon hívószám 2.</p>	<p>FŐSZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÖGYÉD.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. ÉLTHERS GYULA.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legelőszörban az ámsámtatnak Késiratok nem adatkak vissza.</p>
--	--	--	---

Drágaság.

Fekete banda — így nevezték azokat a társaságokat, melyek a francia forradalom lezajlása után az országból menekültek minden hátrahagyott jószágát potom áron megvásárolták, hogy azután magas árakon ismét áruba bocsássák.

Ezt az uzsorás eljárást a rendkívüli viszonyok tették lehetővé. Országszerte felbomlott a rend, a száz, ezerszámra lefejezettek tengervérbe hulltak a törvények s a birtokbiztonság ingatagsága hihetetlen olcsóvá tett minden vagyon, de ép oly arányban felszöktek az élelmiszerek árai.

Nálunk régen elismultak a revolúció hullámai, a mai nemzedék már csak hírből ismeri. A vagyonbiztonság fölött a jól szervezett állam bücsz törvényei öröködnék, a kultura, a civilizáció rohamos lépésekben halad előre és büszkék vagyunk arra, hogy rendezett viszonyok között élünk. Már tudniillik a körend ellen nem lehet kifogást tenni. Ami azonban az ország lakosságának viszonyait illeti, azokat általában mindegynek, csak éppen rendezetteknek nem lehet nevezni.

A fekete banda javában működik. Lehet ezt a működést bátran garázdálkodásnak is nevezni. Mert mi más az garázdálkodásnál, ha az élelmicik az az uton, melyet a termelőtől a fogyasztóig megtesz, három-négyszáz százalékkal megdrágul.

Jól tudjuk, hogy a fogyasztónak tetemesen többet kell reudzerint fizetni az áruért, mint az a közvetlen termelő eladja. A szállítás költsége, a közvetítő kereskedelem indokolt haszna és

esetleges vámok természetesen meg kell, hogy drágítsák az árukat. A kávénak például Cubán, Jáván, Ceyloban kilogrammonként ötven fillér, s míg az asztalunkra kerül nyolcszor, tizszer annyi az ára. A kávénagykereskedőről sem lehet ugyan állítani, hogy irtóznak az áraknak kartellek utján való feleslegességétől, mindazonáltal még sem éri őket az a vád, hogy uzsorászkodnak. Ám a kávé, teán kívül alig van élelmiszeri cikknünk, melyet a fekete banda tagjai össze ne vásárolnának, hogy aztán ők diktálhassák az árakat. Egész szemérmetlenül folyik a vásár, se törvény, se hatóság nem zavarja, nem zavarhatja, csak a végsőig elkecsereedett néptömeg zudulhat fel ellene — hasztalanul.

Legdrágább a hus. Szed ugyan ennél a legfontosabb élelmi cikknél is kelletlenül jóval nagyobb hasznót, de ennél a cikknél mégis csak a rossz gazdálkodási rendszer a baj főoka. Sok az eszkiom, kevés a fóka. Egyre szaporodik a lakosság, állattenyésztésünk pedig mindinkább súlyed. Így aztán már az élő állatért is rémségesen magas árt kell követelnie a tenyésztőnek, s mint-hogy a kereskedő, a mérsáros sem szégyeli uzsorahasznót követelni, az a vice, hogy azután majd csak milliómosok fogják megegyedhetni maguknak azt a fényűzést, hogy husat egyenek, könnyen szomorú valóságá válhat.

Azonban az a vigaszunk sem marad, hogy csuszpászt fogunk ehetni. Drágább, drágább lesz minden. Nem győzi azt a drágaságot senki, csak a fekete banda tagjai, kik e mellett vigan, gond nélkül meggazdagodnak.

Németországban megbüntetik azt a

kereskedőt, ki a „polgári” haszonnál többet szed a vásárlótól. Csak mi vagyunk tehetetlenek a fekete banda hárcsolásával szemben.

Mire várunk? Talán arra, hogy a hiábavaló bécsi példa nálunk is követőkre találjon. Azt hisszük, ezeket az oknélküli vérengzéseket helyes és gyors intézkedésekkel meg lehetne előzni.

Szét kell robbantani a fekete bandát, hogy a természetes drágaság mesterséges hatványozásától megóvassunk.

Tiszteletes polgári haszon ellen méltán senki se fog zugolódni, de a népnek kiszípolozása a végső határhoz jutott. Megrázkódtatások nélkül azon már tulmeneni nem lehet.

A Csiki Róm. Kath. Tanítóegyesület közgyűlése.

A Csiki Róm. Kath. Tanítóegyesület folyó évi szeptember 28-án Csikszereidában a vármegyei törvényhatósági termében tartotta meg 40-ik évi közgyűlést a tagok élénk részvétele mellett. A közgyűlésnek két körülmény kölcsönözött nagy fontosságot. Az egyik a tantervkiállítás, amelynek megtekintése mindenkire, de különösen tanferfura névre nagy tanulságos volt; a másik pedig, hogy a megye két tanítóegyesülete (a csiki és a gyergyói) a közgyűléssel kapcsolatosan tartotta alakuló gyűlést, amelyen a két egyesület egyébe olvadt össze s megalakította a Csikmegyei Róm. Kath. Tanítóegyesületet.

Különösen ez a két mozzanat volt az, amely közérdeklődést keltett az egész megye tanítótsága körében s hozta őket össze a megye kulturális központjában. A közel másfélszáz résztvevő közül a következők nevét sikerült feljegyeznünk: Lengyel Róbert kir. tanfelügyelő,

Balló János, Fáraó Simon, Hosszu Ferenc, Konez István, Miklós István és Szabó György esperesek, Albert Zsigmond, Antal József, András Péter, Bajna Ferenc, Barthos Mihály, Benke Lajos, Csomortányi Ignác, Fekete Imre, Felcsér Miklós, Gábovy Dénes, Kovács Mihály, Lakatos Gáspár, Lőrincz Sándor, Márkus Endre, Mészáros József, Nyiró József, Péterffy Lőrinc, dr. Szekeres József, Todor István, Török Ferenc és Villman Géza lelkészek és segédlelkészek, Ágner Béla, Kádár Ferenc, Rész János, Szlavik Ferenc főgimnáziumi, Dományáncz Péter, Kovács András, Pál Ferenc és Szabó István képezdei tanárok, dr. Élthes Gyula és dr. Gaal Endre vármegyei aljegyzők, Pálffy András körjegyző, Ágoston Józsefné, Barabás Eleonora, Bartalis Jozefa, Pálosyné Balló Veronika, Gróf Hedvig, Gernád Anna, Györgypál Berta, Kálnoky Anna, Kristó Ida, László Ilona, Márton Emilia, Mihály Istvánné, Nemes Ida, Orbán Vilma, Székely Krisztina, Simon Ilonka, Szabó Istvánné, Vasztes Róza, Ambrus Ferenc, Ágoston József, Balló Károly, Bara Ignác, Buzás János, Cseke Ferenc, Csoboth István, Füstös Sándor, Gál Márton, id. Gergely József, György Lázár, Györke Árpád, Györfly Áron, Ince János, Imets Mózes, Ilyés András, Hajnó Pál, Horváth József, Kelemen Béla, Király István, Kőmény Gyula, Mihály Elek, Márkus Gyula, Orbán István, Orbán Vilmos, Pálosy János, Pálosy Géza, Paláncz Sándor, Péter Balázs, Péter Sándor, Ráduly Benjamin, Szabó Lajos, Tócs János, Wéger Ferenc, Veres Péter tanítók és tanítók.

Közgyűlés előtt a megjelentek szentmisét hallgattak, amelyet dr. Szekeres József celebrált fenyves segédlettel. A közgyűlésre Zsögön Zoltán elnök indítványára küldöttség hívta meg Fejér Sándor alispánt, akit a megjelentek éljenzéssel fogadtak. Elnök egyuttal bejelentette, hogy a vármegye főispánja, Gyalóky Sándor egyéb elfoglaltsága miatt nem jelenhetik meg

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Visszapillantás.

Ehmondotta a Csiki Róm. Kath. Tanítóegyesület közgyűlésén Zsögön Zoltán.

Egyesületi életünkben a mai napot ünneppé kell avatnunk. A becsülettel teljesített nemzeti és vallási munkában megpihenő szívek boldog ünnepevé. Mert ezen a napon a gazdag 35 éves multu egyesület 40-ik közgyűlést tartja. Illó tehát, hogy a nyugalomnak ez ünneplés percében nehéz és szép multunkra néhány kegyeletes pillantást vessünk. — Illó, hogy a magyar hazafias és vallésérkölszi szellem védelmére és megerősítésére ennyi idő alatt épített várnak két koronájában: a megvalósult tantervkiállításban és a gyergyói munkatársakkal régen óhajtott egyesülésben nemes önértéssel gyönyörködünk.

1876. február 2-án küldte el Földes József tképző-intézeti tanár kérelem alakjában a felhívást a vármegye 3 kerületi főespereséhez a r. kath. tanítóegyesület létesítése érdekében. — És ebben kifejté, hogy a létesülés eszméje annyira megérett, hogy „a csattanós szavak hangzatosága ezen ügyben már felesleges is, hanem szükséges serény kézzel a dolog végét megfogni. Így gondolkodánk mi itt, Csikszereidán, az ugy földrajzi fekvése, mint köznevelődési fontosságánál fogva jogosult központban s alakítottunk egy *Előkészítő kör*-t a Csikszéki egyesület megerősítésére.”

Ekkor az ügy élére állának vezetőikül a kerületi főesperesek, a gimn. tanárok és a központ közelében levő tanítók.

Az előtt ugyan már volt Alcaikon és Gyergyóban kath. egyesület, „de ezek (utóbb az alsíki) csak az általános egyet fiókjai és azok

alapszabályai jogin működnek” s mihelyt jellegüket hangoztatják, megvonhatják tőlük a hatóság a gyülekezés jogát.* Az a központ törekvése tehát, hogy az egyesületbe tömörüljön a három csiki-szék tanítói kara 3 fiókkörrel, egy alapszabállyal.

Az alakuló gyűlést február 16-án Földes ideiglenes elnök vezetésével megtartják. A meghívásnak csak a felsíki kerületben volt eredménye; a más két kerületből — bizonyosan későn kapták a meghívást — nem jött képviselő. Azért mégis a gyűlés határozatilag kimondja, hogy „Csikszéki Általános Rk. Tanítóegyesület”-et alakít s az *Előkészítő kör* alapszabály tervezetét tárgyalja és foganatosításával az ideiglenes elnököt bízza meg. — Ezután a püspöki főhatóság az alsíki tanítói kar belépését is megsürgeti, ami pár hónap mulva meg is történik.

Fogarasy Mihály erd. püspök örömmel veszi tudomásul az egyesülést, annak szükségességét élesen világítja meg, kifejezve azt is, hogy a célirányos és eredményes működésnek

* Az Alsíki és Kászón egyházkerületi rk. önképző tanítóegylet 1870. okt. 18-án Nagykászónban alakult: de a főhatósággal nem tudták — mert nem gondolták, hogy szükség van — szervezkedést. Jegyzőkönyveiket azonban mindig közik a „Neptanulási”-ben, a főesperest pedig előkötnek ismerik el. Alapszabályukat is megerősíti a miniszter 1932—1871 sz. alatt. 1872-ben egy ált. egyesület alakítására gyűlt össze a megyei tanítótságot Csikszereidán. Ebben beolvad az alsíki önképzőkör a régi üdvözlenyek és jogok fenntartásával, de alapszabályai érvényüket veszítik a beolvadás miatt. Egy év mulva fuvardíjat kérnek, hogy ált. egyesületi gyűlésen megjelenhessenek s amennyiben ezt meg nem kapuák, az egyesületből kilépesnek bejelentik. De akkora már az ált. egyesület alapszabályait megerősített nyernek és ezek kötelezik őket a bonmaradásra. Azonban addig is, míg a kilépési idő, a 3 év letelik, ellátaroznak, hogy az „Alsíki-kászóni rk. tanítóegylet” címét viselik. A következő évben a csikszereidai gyűlésen Konez István lelkész bejelentése szerint már a papság is belép rendszeres tagulezen együletbe.

elég biztosítékát látja Földes József képezdei tanár vezetésében, mert „azon viszony, melyben a tanítóképezde a népiskolákkal, a képezdei tanárok a néptanítókkal állanak, nagyon természetessé és célszerűvé teszi azt, hogy a tanítóegyesület élén a tanítóképezde álljon.”

Nem sokára megtartják az első közgyűlést, melyen az alsíki is szép számmal jelennek meg, de a gyergyói tanítói kar akkor is távol marad. Ezzel a gyergyóikkal való egyesülés kérdése lekerül a napi rendről s dacára annak, hogy a közben megerősített alapszabályok szerint az egyesület 3 fiókkörre oszlik, a Csikszéki ált. rk. tanítóegyesület 2 fiókkörrel (al- és felsíki) kezdi meg működését. Ebben az időben az egyesületnek 3 alapító, 18 pártoló (lelkészek, 45 rendszeres tanítók, tanárok), összesen 67 tagja van.

De nincs szándékomban egyesületünk történetét az alkalmammal részletezni, csak még azon fontos dolgokat ragadom ki, melyek az egyesületi élet fejlődésének főbb mozzanataira vonatkoznak és a mai nap eseményeivel kapcsolatosak.

Történetünk két fővirágási korszakra osztható 16—16 évvel, melyeket épen derékon választ szét egy 3 évig tartó hanyatlási időszak. Első virágási idejét a Földes József és Imets F. Jákó vezetése alatt éli. Előbbi az egyesület megalakításától kezdve 10 évig tölti be az elnöki tisztelet és igazán bámulatraméltó lelkesültséggel táplálja a békés együtt munkálkodás szellemét. Ebben az időben az egyesület a legszebb sikerrel működik. Évenként 1, a fiókkörök pedig egész 1882-ig 4—4 gyűlést tartanak. Ekkor azonban megerősített új alapszabály már csak évi 2—2 gyűlés megtartására kötelezi a fiókköröket. Az 1877. év-

ben a főhatóság közbenjárására a vármegye közgazgatási bizottsága szívesen biztosítja a tagoknak ezen gyűléseken való megjelenését, amennyiben elreudeli: „hogy a megyei néptanítók különbség nélkül a tanító egyletekre a meghívó előmutatása mellett az illető községek által fuvarral látassanak el.” Ez az intézkedés sajnos azonban nem mindig érvényesült; időnként merültek fel panaszok emiatt, sőt — sajnos — még napjainkban is van község, amely a közgazgatási bizottság rendelete dacára is megtagadja a tanítóktól a fuvardíjat. Ugy ebben, mint később az Imets F. Jákó derék vezetése alatt elmúlt időben az egyesület számos tagja tünik ki munkálkodásával. Sok szakértekezéses gondagítják a magyar pedagogia irodalmát és sikeres gyakorlati előadások (tanítások)-kal tökéletesítik a nevelés-oktatásügyet. Aktuális kérdésekről számos pályatételt tüznek ki és oldanak meg.

Mindig felszínen tartják a tanítótságot anyagi erejének fejlesztését is. Az 1879-ik évben az erd. püspök a csiki ált. kath. tanítóegyesületet, mint az eddigi tapasztalatok alapján legképesebbet* — azzal bízza meg, hogy az egyház megyei egyesületeket egy erdélyi nagy szövetségbe tömörítse és abban az irányító szerepet vigye, jóllehet ezen kérdés csak az utóbbi időben nyert megoldást.

Az 1885-ik évben kétszeres elnökválság áll be és a választmány az egyesület feloszlását hozza lavaslathá; de ezt a közgyűlés — szerencsére — nem fogadja el s szinte egy év ideiglenes vezetést mellett kénytelen az egyesület megerősített tevékenységét kifejteni. Már-már az alsíki fiókkör elszakadása is bekövetkezik, midőn Imets F. Jákó áll az egyesület élére és erős kézzel fog annak munkálkodásához. Széles körben kifejett buzgalkodá-

ugyan a gyűlésen, de azért lélekben közöltük lesz.

Elnök üdvözlővén a megjelenteket tartalmaz, az egyesület 40 éves múltját nagy vonásokban ismertető beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. A beszédet, amelyet tárcarovatunkban közlünk, Balló János indítványára a maga egészében jegyzőkönyvbe iktadják.

A megnyitó elhangzása után az elnöki előterjesztésekben beszámol a központi választmány működéséről. A rendes ügyeken kívül nagyobb munkát és fáradságot adott a tanszerkiállítás eszméjének terjesztése, megkedvelése s a kiállítás megvalósítása. A gyergyói egyesület választmányával együtt pedig előkészítették az egyesülés keresztülvitelét, elhárították az egyesület gátló akadályait s elkészítették az új egyesület alapszabályait.

Az elnöki előterjesztések megtétele után a közgyűlés tudomásul vette a múlt évi gyűlésről felvett jegyzőkönyvet s az arra küldött főhatósági leiratot.

Buzás János egyesületi jegyző évi jelentésében részletesen beszámol az egyesületnek és két fiókkörének működéséről. A jelentésből különösen kiemeljük, hogy mind a két fiókkör határozottan állást foglalt az „Uj Korszak” c. lap vallásellenes és hazafiatlan irányzata ellen. Talán érdemes volna közölni a felszíni fiókkör határozatát egész terjedelmében, mivel kitűnik belőle, hogy a csikmezei tanítószög még anyagi jövedelmét sem hajlandó elfogadni oly kezeblől, amelyek minden vallásos és hazafias erzést egyaránt le akarják rombolni lelkében, ami előtte eleddig szent és sérthetetlen volt. Legyen azonban elég megjegyezni, hogy a leghatározottabban kijelentették, hogy „a tanítói névnek eddig szerzett fényét és hazafias alkotásainak diszességét szennyezni be, ha ilyen elemekkel (t. i. a szociáldemokratákkal) szövetkeznek”.

A pénztárvizsgáló bizottság jelentését György Lázár terjesztette elő. Eszerint az évi bevétel 315 korona 15 fillér, a kiadás 271 korona 34 fillér, az összes vagyon 757 korona 80 fillér.

Ezek után az indítványokra került a sor. Péter Sándor életrevaló és fontos indítványát egy megyei tanszermuzeum létesítése iránt, melynek magvát a kiállított taneszközöknek a muzeum céljára ajándékozandó darabjai képeznek, Buzás János, Szlavik Ferenc és dr. Szekeres József hozzászólása után a közgyűlés elfogadja s míg az elhelyezésre megfelelő helyet kap, az ideiglenes elhelyezésről való gondoskodással az elnökséget bizza meg. Sipos Károly indítványát, hogy kérje a közgyűlés a felekezeti tanítók fizetéséről az államie-

kéval való egyenlő rendezését, Miklós István felszólalása után a közgyűlés helyesli ugyan, de ezáltal feleslegesnek tartja, hanem bevárja a kultuszminiszterrel egybehangzóan aként tárgyalásainak eredményét.

A kiállításon levő taneszközök megbrálására Lengyel Róbert előkészítendő kiküldött bizottság jegyzője jelentést tett a bizottság működéséről s a közgyűlés egyhangúlag elfogadta az előterjesztést, hogy a kiállítottok milyen elismerésben részesüljenek. Erről részletekben más helyt emlékeztünk meg.

A közgyűlés sürgőnyileg üdvözölte gróf Zichy János kultuszminisztert és gróf Majláth G. Károly erdélyi püspököt.

Elnök végeztül szép szavakban mondott köszönetet a megjelenteknek s bezárta a közgyűlést, amely nyomban, mint alakuló gyűlés folytatta tanácskozásait Konecz István korelnök vezetésével. Jegyzővé Buzás Jánost választotta az alakuló gyűlés. Az egyesülés kimondása után felolvasták az új alapszabályokat, amelyeket egy pár hozzászólás után a maga egészében elfogadtak s megválasztották a most már Csikmezei Róm. Kath. Tanítóegyesület tisztikarát. A választás egyhangú volt. Elnök lett Zsögön Zoltán, alelnök Miklós István, titkár Buzás János, jegyző György Lázár, pénztárnok Amburbus Ferenc, ellenőr Imre János. A választmány tagjai: Balló Károly, Barabás Rajmund, Csobot István, Dományáncz Péter, Páll Ferenc, Páll Lajos, Simon Ádám, Tódlor István és Xántus Dávid.

Az alakuló gyűlés után társas ebéd volt, amelyen az első felkészítő Zsögön Zoltán mondotta az erdélyi püspökre. — Beszéltek még Lengyel Róbert, Dományáncz Péter, Páll Ferenc, Miklós István, Horváth József, Buzás János, Péter Sándor, András Péter, György Lázár, Török Ferenc stb. — k.

Kitört az olasz török háború. Ismeretes, hogy az Afrika északi részén elfekvő Tripolisz török tartományt Olaszország birtokába akarja venni. A diplomáciai összeköttetés, mint-hogy Törökország az olasz ultimatumot visszautasította, a két ország között megszakadt és a háború kitört. Most a háború véres izgalmi szántanak végig a földközi tengeren. Az ellenséges olasz és török hadihajók úgyi már eldördültek és ha hamarosan megegyezés nem jön létre a két ország kormánya között, ki tudja, hogy a féltett afrikai gyarmatról nem röptül-e a Balkánra is a háború gyújtó úszke? A legújabb jelentések szerint az egyik Tripolisban vesztglő

olasz páncceloshajó kapitánya felszólította a tripolisi vár parancsnokát, hogy adja át a várat az olaszoknak. A parancsnok kijelentette, hogy e kérés teljesítése nem áll módjában. Bengariban az egyik hajócsoporthoz, amely megtámadta a török partokat, a török katonák Hafiz bég vezetése alatt visszaverték. Az olaszok tetemes veszteséget szenvedtek. Szombaton este 6 órakor az olasz csapatok megkezdték Tripolis bombázását. Két olasz páncceloshajó Travozán mellett zátonyra jutott. Egy másik jelentés szerint az adriai tengeren az olasz hadihajók két török torpedóúldözőbe vettek; egyik megmelegült, a másik, melyre rálöttek, elsüllyedt. Legújabb jelentések szerint pedig az olaszok három cirkáló és négy torpedónaszád fedezete alatt Preveza közelében megkezdték a csapatok partraszállítását, egy török torpedóúldözőt és egy torpedónaszádot elsüllyesztettek, egyet pedig elfogtak. A hajón 5 tiszt és 162 katonája volt.

Szünet a képviselőházban. A képviselőház október negyedikétől kilencedikéig szünetet tart. Október negyedikén a király születésnapja, hatodikán pedig az aradi vértanúk emléknapja alkalmából nem tart ülést.

Péter király jön — vagy nem jön. Belgrádból jelentik: Itteni jól értesült körökben híre jár, hogy Péter király október 28-án Budapesten fogja meglátogatni Ferenc József királyt. A budapesti tartózkodás az eddigi rendelkezések szerint két napig tartana. Ezzel szemben a belgrádi lapok kijelentik, hogy a látogatás az ausztriai és a magyar sajtó ellenséges magatartására való tekintettel nem fog megtörténni.

Tanszerkiállítás városunkban.

Tanulóságos és elemi oktatás célját nagyban előmozdító kiállításban volt alkalmunk szeptember hó 25—29. napjain gyönyörködni. A kiállítást a Csiki Róm. Kath. Tanítóegyesület rendezte Zsögön Zoltán egyesületi elnök kezdeményezésére. Hogy mily sok nehézségbe ütközött s mennyi fáradságot igényel bármily hasonló mozgalom megvalósítása, azt felesleges bővebben fejtegetnünk. Legyen elég megemlítenünk, hogy a kiállítás rendezését már a múlt évben is tervbe vették, akkor azonban a részvétlenség miatt megvalósíthatatlan maradt. Az idén is csak a rendezőség odaadó és

fáradhatatlan buzgalmanak köszönhető, hogy az igen életrevaló terv nem volt elhárítva. A megvalósításához nagyban hozzájárult az a körülmény is, hogy a polgári leányiskolában nemcsak alkalmas helyet kaptak a kiállítás számára, hanem az iskola igazgatósága a rendezőség rendelkezésére bocsátotta mindazon taneszközöket, amelyeket az elemi népoktatásnál használnak alkalmazhatnak. Ugyanazt tette meg a főgimnázium igazgatósága is, amely több fizikai szemléltető eszközt állított ki.

Nagyban emeli a kiállítás értékét, hogy — tudunkkal — ez volt az első alkalom, hogy egy megye tanítószögének összeszűrt gyűjteményét és közszemlére kitenni azon taneszközöket, amelyek alkalmasak arra, hogy az apró növények szemléltetésén alapuló könyvnyedén, úgyzólva játszva sajátíthassák el az ismereteket. S a megye tanítószögének csak dicséretére említhetjük meg, hogy hasonló irányú kiállítások rendezésének fontosságát már a múltban is belátták, aminek eredménye volt a hetvenes években rendezett kiállítás is, amely ugyan más körre is kiterjeszkedett.

A kiállított tárgyakat két iskola és 25 tanító megiparos hozta össze. A kiállítottok száma ugyan nem mondható valami nagyknak, de ha számolunk a kezdet nehézségeivel, elégegnél mondható. Az elért siker pedig jövőre majd többeket fog buzdítani, hogy résztvegyenek ily kiállításon. Igaz, hogy ez a siker inkább erkölcsi, mint anyagi hasznot hozott a kiállítóknak, de népevelésünk derék munkásait ez nem fogja csüggeszteni. El kell jönnie ugyanis minél előbb annak az időnek, midőn munkájukat az államhatalom értékéhez méltóan fogja díjazni és nem fog közöttük semmiféle alapon különbséget tenni, sőt ily irányú tevékenységüket is méltányolni fogja.

Végig sétálva a kiállítás termén, jóleső, kellemes érzést keltett a szemlélőben az elrendezés szakszerű, hatásos volta, amiben nem kis érdeme van Páll Ferenc képezési tanárnak. S ha már csak az elrendezés ügyessége is hatással volt ránk, mondhatjuk, hogy azt nagyban fokozta a különféle tárgyak körébe tartozó eszközök részletes szemléltete is. S különösen, ha megemlíthetjük, hogy a tárgyak legnagyobb része a kiállító kezze munkája volt, elismerésünket csak növelte a tanítók ügyessége és finom izlése iránti csodálatunk is.

De szemléljük meg részletesen az egész kiállítást, amennyiben lehetséges, szakcsoporthoz szerint. Az olvasásnéhez munkáját akarja megkönynyíteni az a betűsorozat, amelyet Buzás János állított ki s amely phonomimikailapon akarja az apróságot az olvasás nehéz művészetébe bevezetni. A földrajz tanítást szolgálják a térképek. A legnagyobb elismeréssel szólhatunk Lengyel Róbert és Pálósy Géza domhorművű térképeiről. Az előbbi a földrajz abc-jét, a földrajzi alapfogalmakat van hivatva könyvnyen a tanuló emlékeztetébe venni, az utóbbi pedig szülővármegyéjüket, Csikmezejét ismerteti meg velük. — Mindkettő úgyzólva valamennyi iskolában nélkülözhetetlen. Hasonló értékűek, de már inkább a helyi oktatást szolgálják Buzás János, György Lázár, Györgypál András és Imets Mózes tanítók térképei, akik

sáról tesznek tanúságot azon rendezett akták, melyeket a legnagyobb pedantériával intézett el és csatolt a levéltárhoz.

1891-ben azonban megvált az egyesület a bekövetkező történetünk legszomorubb korszaka. Az egyesület fej nélkül csak tagjainban, fiókkörében él. De ezek a tagok végre eleterőt öntenek a törzsbe és 3 év múlva talpraállítják azt, midőn Bándi Vazul kiváló vezetésével az egyesület újra megkezdte működését és virágzásának második korszakába akkor lép. A millenárius évben egyesületünk is a nemzetel ünnepeket és fényes programmal tartja disz-közgyűlést. 1899-ben az alapszabályok módosítása válik szükségessé, ami a következő évben meg is történik.

Ekkor a vezetést Karácsony József veszi át és az 1906-ik évben nekem jut osztályrészül, hogy ezen széklet betöltve, az egyesület érdekeit ezideig szolgáljam. Ezen utóbbi időkről részletesen szólnom felesleges volna, mert azoknak fontosabb mozzanataira szinte mindnyájan élénken emlékezünk. 1900-tól kezdve az egyesületnek pecsétje, iktató és postakönyve is van 1907-óta pedig — az alispán ur jóvoltából ma már 5-ször tarthatjuk közgyűléseinket itt, a vármegye központjában és itt lesz alkalmunk ma gyergyói testvéreinkkel is frigybe lépünk, amit elődeink régen akartak cselekedni.

Mert egyesületünk megalakulásakor bár nem érvényesült az alapszabályokban is kifejezett üdvözlés, a 80-as években az egyesülés ügye újra felszínre került.

Ugyanis 1885-ben egyesületünk elnöksége egy felhívással keresi meg gyergyói tagtársainkat, melyben a hozzájuk való csatlakozásra kéri őket. Ez a felhívás ugyan mielőtt tárgyalásra került volna — a gyergyói elnökség

kezeblől elveszett és a következő évben ennek megújítására kéri központunkat, hogy „a rég várt egyesülés valahára megtestesülhessen”.

Ezen kérést 1887-ben Boga Bálint gyergyói elnök megismétli és ajánlja egy 3 tagú bizottság kiküldését, melyet akkor, már az általános egyesület is választott. A kiküldött bizottság közös tanácskozását megtartja és elhatározza, hogy az egyesületek szövetségre lépjenek. Az alakuló gyűlés 1888. szeptember havára tervezik; de időközben sokféle okból eredő idgenkedés miatt azt nem tartják meg.

Egyesületünk újraébredésekor, 1894-ben a gyergyóiak ismét felelevenítik az egyesülés eszméjét. Két évig folytatnak velünk tanácskozást mind a két részről szép elvi eredményekkel. De aztán egymásután merülnek fel a kicsinyes akadályok, mint pl. a rendezetlen fuvardij ügye, a közgyűlések helyének és a címek kérdése, stb. stb., melyek az egyesülés érett eszméjét még learatás előtt annyira elcsépelik, hogy a két társaság végre meg a millenárius évi közös közgyűlés megtartására sem tud szervezkedni. Ezek a meddő tárgyalások — mondjuk úgy, amint van — mostani egyesülésünk történetének nem valami komoly színezetét mutatják.

Azonban nekem úgy tetszik, mintha e kérdés jelenlegi megoldásánál is egyesületünk legregibb, szervezkedni tudó ere támadt volna fel, melynek egyik jelenségeül kell tekintelnünk az érdemes tanítószög egy része által megteremtett tanszerkiállítást.

Ez a tanszerkiállítás sem teljesen egyedül álló ilyenemű esemény egyesületünk történetében. Az 1877-ik évben az ideihöz hasonló, de különb összetartással szervezett mozgalom lelkesítette vármegyénk tanítószögét. Ugyanis a különböző jellegű tanítótestületek egyenlő

űgyeszeretettel veszik tervbe egy tanszerkiállítás megvalósítását. Egyesületünk elnöksége lelkesülten értesíti az ált. egyesület vezetőségét, hogy a terv kivitelében vele szövetkezzenek. A gyergyóiak részéről Boga Bálint hasonló értelemben folytat tanácskozást Madár Mihály és Földes József elnökökkel. Míg végre a 3 egyesület képviselői előbb a martonfalvi felső népiskolában, azután Csiksomlyón közös értekezésre gyűlnek össze a tanfelügyelő elnökökkel és elhatározzák, hogy a kiállítást, — melynek címe: „A csikmezei általános és róm. kath. tanítóegyesületek tanszer-, ipar- és gazdasági kiállítása” — 1878. évi szeptember havában megtartják.

Azután a vármegye törvényhatóságától 100 frt. segélyt kértek és kaptak a tanszerkiállítás céljára s tervüket szerencsésen végre is hajtották. A 8 napig tartó kiállítást szeptember 23-án megnyitották, melynek erkölcsi és anyagi sikerei minden reményt felülmutattak s ez méltó jutalma lehetett a lelkes vezetőknek, kik közt az egyesületi elnökök mellett első helyen kell kiemelni T. Nagy Imrét, mint a rendező bizottság titkárát és lelkét, fáradságot nem ismerő buzgalkodásáért. Egyesületünk is abban az évben a felsőnépiskolában tartotta közgyűlést, hol a kiállításról, melyről az akkori elnök, Földes a főhatóságához küldött felterjesztésében elragadtatással beszél és a kiállítási ünnepről azt mondja: „részt vett azon a megye színe-java, úgyhogy ilyen ünnepet a csikmezei népevelelése még sohasem állt.”

A jelenlegi tanszerkiállítást megelőzőleg tehát ezelőtt 33 évvel egyesületünk egy oly kiállítás rendezésében nyert jelentékeny szerepet, mely ipari és gazdasági ágaival együtt — szélesebb körénél fogva — eredményeiben talán a mostani, tisztán egy szakirányú kiál-

lítást is felülmutalja, miről a jövőnek lesz hivatása ítéletet mondani. Ettől az időtől kezdve napjainkig — tudomásom szerint — nem foglalkoztak sem a mi egyesületünk, sem a társesületünkben hasonló eszmékkel. Azonban mint nevezetes dolgot kell megemlítenem Éltés Flek tanfelügyelőnek korát tulszárnyaló gondolatát, midőn egyesületünk 1883-ik évi közgyűlésén egy tanszermuzeum felállításának fontosságát fejtegette és ennek keresztülvitelére a más egyesületekkel való szervezkedést hozza javaslatba. A közgyűlés az eszmét lelkesülten fogadta, de megtestesülésére — úgy látzók — még akkor nem volt elég alkalmas a talaj. Vajha az elmúlt 3 évtized megérlette volna az eszmét és e kiállításunk néhány tárgyával sikerülne a vármegyei tanszermuzeum alapjait megvetnünk! Ennek céljaira lehetne fordítani a kiállításra befolyó segélyeknek — esetleg fennmaradó összegét. Mert egy ilyen üdvös intézmény létesítése nem is jár oly végtelen nehézségekkel, mint azt az előítéletek honalyos üvegen át látnók. Ide jöndulata és tevékeny szakemberek mellé az illetékes hatóságoknak csak egy kevés támogatása volna szükséges. Ezt bizonyítja a jelenlegi tanszerkiállítás is, mely keresztülvitelében még sokkal nagyobb nehézségekkel járt és a sok előítélet s a szakterek egyrészenek közömbössége dacára is jó emberek erkölcsi és anyagi támogatása mellett — valamelyes sikerre csak vergődött. Erre azonban elnöki jelentéseim kapcsán szándékozom visszatérni.

Miután mai nagy tárgysorozatunk huzamosabb időt igényel, még csak azon reménynek adok kifejezést, hogy gyergyói kártársainkkal egyesülve az Ur Jézus segédelmével a jövőben is minden feladatunkat lelkesülten fogjuk megoldani, melyekre multunk szép példái s nagyzerül hivatásunknál fogva édes hazánk és ősi vallásunk érdekei sarkantennek.

küld Buzás egész térképsorozaton mutatja be iskoláikat, Csikaploccsát, a felsőli járást és végül magát Csikmegyét. György Lázár Csikmórtán első határterését, Györgypál A. a csicsói vármórtán és Imecs Mózes a hargitai fűrdőt és környékét térképezte le. Valamennyien fáradságos, de értékes és követeles méltó munkát végeztek. Ide sorozhatjuk Zsögön Zoltán gyűjteményét is, aki ügyesen csoportosított képeken mutatja be egész Csikmegyét.

A természetrajz és gazdaságtan körébe tartozó dolgokat állították ki Pálóssy Géza (as vanyok), a csikszentmártoni tanítótestület (22 féle magvat), a dánfalvi tanítótestület (különböző fátörzset hossz- és keresztmetszetben), Zsögön József (termő és terméketlen földet, a termőtalajhoz szükséges magvakat és köveket). Imre János (fagyvakat), Paláncs Sándor a gyümölcsfa nemesítés (szemzés és ojtás) módjait mutatta be egy tanulságos táblázatban a szép gyümölcsöket is állított ki, amelyeket a maga nemesítette fák termettek.

— Király István saját készítményű fizikai szemléltető eszközöket (lejtő stb.), Péter Sándor a földméréshez szükséges, házilag előállítható, nagyon praktikus eszközöket állított ki. Márton Emília női kézimunka gyűjteménye, amelyek mintakul szolgálhatnak, szépek és értékesek voltak. Osztie Béla egy elmés gépezeten a kotta elemeit szemlélteti.

Bakó Tamás a balánbányai rézkohó, Kristó Domokos és Petres Elek egy mészégető kutatóanyagmodelljeit és Bodó József orgonakészítő saját találmányu repülőgépek modelljeit állította ki. — Ambrus Ferenc fából és agyagtól készített gazdasági eszközökkel és Mihály Elek egy fazakas koronggal vett részt a kiállításon. Valamennyi csinos és ügyes dolgozó volt. Hajnó János helybeli iparos iskola padmodellje tanúságot tett arról, hogy ha jó a tanuló egészségét nem veszélyeztető padot akarunk iskolánkba beállítani, akkor nem kell idegenbe mennünk. Fazakas Ferenc sepi-szentgyörgyi mulakatos önműködő vonalozótáblát, Vákár Lajos pedig írószereket mutatott be.

A slójd-tanítás hasznos és nagy jövőjű volt tünnetül fel P. Lokody Gergely háziipari készítményei, melyeket növényekkel készített. Egyszerű, de csinos játékszerek, papírvágó kések stb. tesznek tanúságot arról, hogy ha a slójd tanítását bevezetik az iskolákba, nemcsak a silány és drága külföldi játékszereket és ipari cikkeket lehetne kiszorítani hazánkból, hanem hasznos hajtó foglalkozást lehetne különösen a téli időszakra a nép kezébe adni, amely elvonná őket a már annyira elharapozott korcsmázástól s az ezzel járó duhajkodástól és anyagi jöletüket is előmozdítaná. Füstös Sándor ékes faragványokkal díszített házbutorokat, slójd-készítményeket és fagókat mutatott be, amelyek nagy kezűességéről és fejlett ízléséről tesznek tanúságot. Mindketten székes motívumokat alkalmaznak a díszítésben.

S midőn ismertetésünk végére értünk el ismeréssel kell megemlékeznünk a rendezőség fáradságos munkájáról is, amely körlevelekben, hírlapi cikkekből igyekezett az érdeklődést felkelteni s a kiállítás fontosságának hangsúlyozásával a kiállítókat egybegyűjteni. A vármegye, a városok és egyes községek pedig anyagi támogatással tették lehetővé, hogy a megértett eszme testet ölthessen, amiért hasonlóan elismerés illeti meg vezető embereit. A kiállítókat a Lengyel Róbert kir. tanfelügyelő elnöktele alatt kiküldött bizottság jelentése és előterjesztése alapján elismerő, dicséret és kitüntető oklevéllel tüntette ki a csiki Tanítóegyesület közgyűlése.

De midőn az elismerés szavaival az arra érdemesek íránt nem fukarkodunk, nem hagyhatjuk említés nélkül a Tanítóegyesület titkári jelentésének ide vonatkozó elítelő részét sem, amely ezeket mondja: „Amikor pedig ezen kiállítás szép sikerén nemcsak mi, hanem a vármegyének minden ahhoz érto polgára lelkesen örül, akkor felejtjük el azon elszomortó körülményt, hogy akadt a nevelésügy főfaktorai között olyan is, aki ellenséges indulattal tőle telhetőleg bebonyozta a jelentés nem nevezi meg az illetőt, ne kutassunk mi sem a neve után. Szögezzük le egyszerűen a ténny, ez is eleget mond.

A nagy közönség a kiállítás iránt elég érdeklődést tanúsított. — A látogatók azonban mégis inkább a tanügyi firtakból és tanulókból kerütek ki, mint akiket elsősorban érdekelt az. Ezzel azonban nem akarjuk mondani, hogy a nagy közönséget nem érdekli. Dehogy mondjuk! Sőt, azt hiszem, mindenki nagyban kell hogy érdekeljenek azok az eszközök és módok, amelyek segítségével gyermekeik ismereteiket megszerzik. S remélhetőleg jövőre az érdeklődés az ily kiállítások iránt, ha megismélik azokat, csak fokozottabb lesz.

Itt is megemlítjük, hogy a tanszerkiállítással kapcsolatban a Tanítóegyesület közgyűlésén felmerült az eszme, hogy állandó tanszermuzeum létesítésék, amelyek alapját a kiállítás anyaga képezné. Mint értesülünk a terv megvalósítható, mivel a kiállítók közül többen felajánlották a kiállított tanszerközöket egy létesítendő tanszermuzeum céljára. — Az eszközök egyleőre, míg alkalmas helyről gondoskodnak, a főgimn. egyik autórán helyiségben helyezték el.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Esküvő.** Dr. Kovács József debreceni gazdasági akadémiai tanár folyó hó 3-án tartotta egybekelését dr. Tüdös Kálmán Debrecen város tiszti főorvosának leányával, Ilonkával.

— **Áthelyezések.** A pénzügyminiszter Puhár Alajos csikszereadi adóhivatali pénztárnokot saját kérésére hasonló minőségben Monorra helyezte át.

— **Az igazságügyminiszter Szabó Antal** gyergyószentmiklósi és Csergő József csikszentmártoni járásbírói irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Ferenczy Győző és Wéger János adóhivatali főellenőr, illetve főtisztviselő a csikszereadi adóhivatalnál jelen állomáshelyükön és a VIII., illetve IX. fizetési osztályban való meghagyásuk mellett adóhivatali pénztárnokká, illetve adóhivatali ellenőrré nevezte ki.

— A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke dr. Vilályos Gábor ügyvédjelöltet a csikszereadi kir. törvényszékhez díjas joggyakornokká kinevezte.

— **Esküvő.** Szabó Lajos csikszentmártoni kántor-tanító folyó év és hó 8-án tartja esküvőjét Gáboosi Jucikával, Csikszentmártonban.

— **Október 6.** A csikszereadi főgimnázium „Önképzőköré” folyó hó 6-án d. u. 4 órakor tartandó diszgyűlés keretében akarja a felejthetetlen emlékü 13 aradi vitézának a kegyelet adóját leróni. Ez emlékünnepre az érdeklődő közönség szives figyelmét az alábbi műsorral hívja fel: 1. Himmusz, unisono. 2. Megnyitót, tartja Kádár Ferenc tanár, az önképzőkör vezetője. 3. Hegedű-duett, játszik Bakó József és Zakariás L. VIII. oszt. tan. 4. Ünnepi beszéd, mondja Karda István VIII. o. t. elnök. 5. „Rachel siralma”, írta Arany János, szavalja Bakó J. VIII. oszt. t. 6. Duette, éneklék Imecs Ákos és Zakariás B., hegedűn kísérik Bakó József és Zakariás L. VIII. o. tanuló. 7. Alkalmi felolvasás, tartja Bene János VIII. oszt. t. titkár. 8. „Tizenhárom”, J. Váradi Antal, szavalja Zakariás B. VIII. oszt. tanuló. 9. Quartette. 10. Szózat, unisono. A régi multdal dicsekvő „Önképzőkör” fiatal nemzedékének most van először alkalmuk — ha bár szerény keretek között is — bemutatkozni városunk intelligenciájának. S minthogy külön meghívót első diszgyűlésünkre nem bocsátunk ki, legyen szabad még egyszer alánuznunk az érdeklődés szót, amit — reméljük — nem várnunk hiába.

— **Hasaság.** Imre Jenő lázárfalvi áll. ig. tanító szept. 24-én mondott örökhüségét Özv. Márton Ferencné született csiksekefalvi Miklós Mariának.

— Horváth József karcfalvi tanító október 1-én tartotta esküvőjét Antal Ágneskával Karcfalván.

— **Csikmegye képeiben.** Ily címen Zsögön Zoltán tanítóképző tanár a tanszerkiállításra képes lapokból összeállított képsorozatot mutatott be. Ehhez a következők gyűjtöttek és küldöttek be képes lapokat: Kolozsvári Sz. Béláné (9 drb), Császár Jolán (14), Zsögön Zoltánné (6), Buzás Vilma (11), Zathureczky Polika (1), Vákár Lajos (9), Szvoboda Miklós (6), Lukács Endre (2), Molnár Ágoston (7), Ambrus Endre (14), Kacsó István (1), Bauer Imre (8), Mihálydeák József (2), Márkos Domokos (3), Rancz Lázár (6), Ferenczy István (6), Koncez Lajos (4), Kánya Lajos (2), Domokos László (2), Kósa Elek (2), Bálint Ákos (5), Holló Ferenc (8), Kovács Ignác (1), Csizsér Sándor (6), Borbándi Lajos (6), Nagy Imre (5), Lakatos Miklós (2), Székely Gyula (1), Szántó Jenő (3), Zöld Antal (6), Csató Árpád (7), Kovács Dénes (1), Szócs Gergely (2), Ráduly Béni (5) és Kristó Ferenc (3 drbot). A kiállító ezen gyűjtőknek ezuton is szives köszönetet mond.

— **Gyanus haláleset.** A mult heten Kászón-ujfaluban egy ember koleragyanus tünetek között megbetegedett és rövid szenvedés után meghalt. A hatóság távirati megkeresésére a vármegye alispánja kiküldötte dr. Veres Sándor vármegyei tiszti főorvost a helyszínére, ki a halottat megvizsgálta és megállapította, hogy a beteg sziveszélhűdésben halt meg. Így hát a koleráról hírtelen elterjedt rémhírek alaptelkük voltak.

— **A csikszereadi vadásztársaság** szeptember 28-ára összehívott rendkívüli közgyűlése határozott képen nem lévén, az új közgyűlést október 6-án d. u. 5 órakor fogja az Otthon kávéházban megtartani, mely a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

— **A fogarasi árvészeki elnök találmánya.** A hivatalos lap pénteki számában olvassuk, hogy Bocskor Ádám fogarasi árvészeki elnök „Fűrészkeret és hozzávaló húzókészülék fák döntésére” bejegyzett találmányára szabadalmat kapott.

— **Az ügyvédek zás reformja.** Az ügyvédi szervezmódosító törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most már pár hét alatt kétségtelenül törvény lesz, amely az ügyvédi gyakorlatot két évvel meghosszabbítja, a jelölti gyakorlat megkezdését a tételes szigorlat letételétől (ill. a doktoratus megszerzésétől) engedi csak meg. Ne áltassa senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságát fog gyakorolni, hanem mindazon jelöltek, akiknek jogi vizsgájuk (szigorlat, ügyvédi) van hátra exisztenciájuk követelő parancsának tekintsek azt, hogy hátralevő vizsgáikat letegyék. Kiszámíthatatlanul súlyos hátrányok fenyegetik a késlekedőt. Eltekintve az idővesztéségtől, a reform már is gyökeres rendszerváltozást jelent. Az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megtízszereződését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a censeorok lépten-nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Aki tehát csak teheti, fogjon a készüléthez, amelynek egyedül célravezető időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját „A jogi vizsgák letétele” c. munkában (IV. kiadás, Negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi Dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai-u. 3.

— **Medve vadászat.** Szabady János mult hó 18-án egy hatalmas medvét ejtett el. A hatalmas állat két bocscsával volt együtt s a bátor vadász egy lövéssel terítette le a medvét. A két bocscs elmentek.

— **Bálványosfűrdőből — részvénytársaságot csinálnak.** A Csikmegye határára elterülő Bálványosfűrdőt Apor bárótól tavaly három székely földbirtokos vette meg. Ezek most a fűrdő és az ottani szénsavgyár üzemben tartására egy részvénytársaságot akarnak létesíteni 600.000 korona alaptőkével.

— **A megyei virilisek névsora.** Csikvármegye igazoló választmányának elnöke közhírré teszi, hogy a megyei virilisek törvényhatósági bizottsági tagjai 1912. évre kiigazítandó névjegyzékének alapjául szolgáló adóhivatali kimutatások folyó évi szeptember hó 23-tól 30-áig a vármegye alispáni hivatalában közszemlére kitétetnek és a kimutatott adók összege tekintetéből az esetleges felszólalások ezen idő alatt a vármegyei igazoló választmányhoz betérjesztendők. Az igazoló választmány ülését folyó év október hó 10-én délután 2 órától kezdődőleg ugyancsak az alispáni hivatalban tartja meg. Azok, kik az 1886. évi XXI. t.-cz. 26. §-a alapján adójuk kétszeresen számítását igénylik, hogy ezen jogukat idézzék t.-cz. 27. §-a értelmében jelzett napon a hivatalos órák alatt az igazolóválasztmány előtt igazolják.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.)

Táncantitási jelentés.

Fodor Lajos okleveles táncmester, aki városunkban 1895. év óta a csikmegyei polgári leányiskolában és arm. kórh. főgimnáziumban mindig nagy eredménnyel tanított, ez iskolai tanévben 1911. évi szeptember hó 25-én a tanítást megkezdette.

Elemi iskolás-gyermeknek a tekintetes igazgatóság engedelmével délután 5-6-ig részt vehetnek. Beiratkozni a polgári leányiskolában az igazgatóságnál lehet.

Privát órákat háznál is adok.

Tisztelettel

Fodor Lajos,
okleveles táncmester.

Lakása: Gáspár Józsefnél a „Közponi” kávéházzal szemben.

*) (E rovat alatt közlötökért nem felelős a szerkesztő).

Szerkesztői üzenetek.

P. E. Sajnálatalunkra egyik sem kielégítő. G. Nem közölhető.

Hirdetmény.

Csikszentgyörgy és Vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezetnél egy szakértő boltkezelő alkalmazást nyerhet Javadalmazása havi 60 kor. lakásul egy szoba, fűtés, világítás és a tisztajövedelem 2 százaléka.

Ajánlatok folyó évi október hó 10-ig alulírott igazgatóságához küldendők. Csikszentgyörgy, 1911. szept. 27-én.

Puskás Lajos,
ig. elnök.

Eladó.

Jakab Béla és neje belsőtélke Csiktaploca község házában 1911. évi október hó 15-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen eladatik.

Kikiáltási ár 8000 korona.

Feltételek a csiktaploccai jegyző ur irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Előljáróság.

FOGORVOS PERL JÓZSEF

AMERICAN DENTIST

Szives tudomására adja a nagyérdemű közönségnek, hogy Csikszereadában való tartózkodását néhány nappal meghosszabbítja.

Modern kutépités.

Uj kutak építését cementgyűrűkkel, sülyesztő rendszerrel s kiszáradt régi kutak lennebb sülyesztését jutányos áron elvállalom.

Nagymihály Sándor,

19-cementárugyár és építési anyagkereskedő Csikszereadában, Kossuth Lajos-u. 48. sz.

Kádár munkás kereslet!

A Szászrégeni Kádár Iparosok Termelő Szövetkezte mint az Országos Központi Hltelszövetkezet tagja Szászrégen keres gépekre és villanyerőre berendezett üzeméhez némileg szakavatott kádár munkásokat, ügyes és szorgalmas erők jó keresetre tehetnek szert, áru feldolgozás csakis fenőfából, bővebb felvilágosítást — levéllileg is — a szövetkezet igazgatósága szivesen ad. Tanonok is kerestetnek.

2-2

Sz. 601-1911. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdívasárhelyi kir. járásbírósnak 1911. évi Sp. l. 147-7. számú végzése következtében dr. Herepei Iván ügyvéd által képviselt Erdélyi erdőipar r.-társaság javára 108 K. 40 f. s. jár. erejéig 1911. július hó 15-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1542 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: fegyverek, lovak és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1911. V. 358/1. sz. végzése folytán 108 K. 40 f. tökéketétel, s bíróság már megállapított költség-ejreig, Kászóni m. p. r. k. z. s. e. g. b. n. végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1911. évi október hó 12-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbb igérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az előtervezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszentmárton, 1911. évi szeptember hó 27-ik napján.

Ambrus Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 600-1911. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdívasárhelyi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 269-4. számú végzése következtében dr. Herepei Iván ügyvéd által képviselt Erdélyi erdőipar részvénytársaság javára 800 korona s jár. erejéig 1911. évi május hó 4-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1562 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: fegyverek, szalona, kecskék marhák, lovak és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1911. évi V. 359-1. számú végzése folytán 800 korona tökéketétel, ennek a jegyzőkönyvben kiténtetett kamatai és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig Kászónim. p. r. k. z. s. e. g. b. n. végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1911. évi október 11-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbb igérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az előtervezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszentmárton, 1911. évi szeptember hó 27. napján.

Ambrus Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Egy csinos fiatal urinó, ki a háztartás minden ágába jártas házvezető-nőnek ajánlkozik, magános urhoz vagy plebániára. Válasz: „Barna” jellege alatt, gyimesi postahivatal. 1-3

LINOLEUM, SZÖNYEGEKET ÉS FÜGGÖNYÖKET

ajánlja dus választékban, legújabb kivitelben, olcsó árak mellett az

ARUHÁZ

Brassó, Buzasor 9. szám.
Minták bérmentve beküldetnek. 1-10

Egy 14 év óta fennálló hírneves jó forgalmu vidéki fűszer- és vegyes-üzlet

erős italméréssel bir és jó forgalommal, más vállalat miatt átadó az eladó. Hogy hol? arra nevére szívesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal. 1-3

Szám 7173/911 tkvi.

Árverési hirdmény kivonat.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Pongrácz Ferencz és Zakariás Antal szépvízi lakosok végrehajthatóknak (síkiszepviz volt székellykatona nemes es volt urbéres háromtizes birtokosága végrehajtást szenvedők elleni 629 korona 50 fillér tőkekövetelés és jár. iranti végrehajtás ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén lévő, Szépvíz község határában levő, szépvízi 903. sz. tjkvben A 5863 hrsz. alatti szántóra 4 kor., a 6468 hrsz. alatti szántóra 3 kor., szépvízi 904. sz. tjkvben A 6068 hrsz. alatti szántóra 2 kor., a 6349 hrsz. alatti szántóra 2 kor., a szépvízi 906. sz. tjkvben A 6137 hrsz. alatti szántó 4 kor., a 6495 hrsz. alatti szántóra 4 kor., a szépvízi 907. sz. tjkvben A 6138 hrsz. alatti szántóra 10 korona, a 6524 hrsz. alatti szántóra 2 kor., a szépvízi 916 sz. tjkvben A 6151 hrsz. alatti szántóra 4 kor., a 6395 hrsz. alatti szántóra 3 korona, a szépvízi 917 sz. tjkvben A 6154 hrsz. alatti szántóra 4 kor., a 6390 hrsz. alatti szántóra 3 kor., a szépvízi 918 sz. tjkvben A 6152 hrsz. alatti szántóra 3 kor., a 6493 hrsz. alatti szántóra 3 kor., a szépvízi 919. sz. tjkvben A 6158 hrsz. alatti szántóra 3 kor., a 6515 hrsz. alatti szántóra 2 kor., a szépvízi 938. sz. tjkvben A 6379 hrsz. alatti szántóra 4 kor., a 6444 hrsz. alatti szántóra 3 kor., a szépvízi 973. sz. tjkvben A 6447 hrsz. alatti szántóra 3 kor., a szépvízi 974. sz. tjkvben A 6036 37. hrsz. alatti szántóra 2 kor., a 6449 hrsz. alatti szántóra 3 kor., a szépvízi 975. sz. tjkvben A 6451 52 hrsz. alatti szántóra 6 kor., a szépvízi 1275. sz. tjkvben A 6040 hrsz. alatti szántóra 2 kor., a szépvízi 1785. sz. tjkvben A 3375.10. 3375.11. hrsz. alatti faház, udvar és 36 h. 1400 m²-öl erdőre 593. koronában ezennel megállapított kiküldési árban azzal a korlátozással, hogy a szépvízi 903. sz. tjkvben Nagy János Katona családja javára, a 904. sz. tjkvben Czaka József és családja javára, a 906. sz. tjkvben Biró János és családja javára, a 907. sz. tjkvben Bilint József és családja javára, a 916. sz. tjkvben Gal Ferencz és családja javára, a 917. sz. tjkvben Balasz Domokos és családja javára, a 918. sz. tjkvben Ferencz Imre a Matyáse cigány és családja javára, a 919. sz. tjkvben özv. Erős Eleké sz. Mihály Borhála és családja javára, a 938. sz. tjkvben Barabás Márton a Mártoné és családja javára, a 973. sz. tjkvben Erős Ferencz és családja javára, a 974. sz. tjkvben Szakács József a Józsefé és családja javára a 975. sz. tjkvben István József és családja javára, az 1275. sz. tjkvben Ferencz Peter és családja javára bekezeletett életfogytig tartó haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik és hogy az ingatlanok a kiküldési ár 2/3-nál alacsonyabb áron eladtni nem fognak, elrendeltetik, az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi október hó 9-ik napján d. e. 9 orakor Szépvíz község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési ár 2/3-nál alacsonyabb áron eladtni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában felzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadekkes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. tszék, mint tkvi hatóság.
Csikszereda, 1911. évi június hó 22-én.

László Geza s. k.
kir. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül

Kozma István.
kir. tkvvezető.

Brassói férfi ruhaszövetek

utolsó idény ujdonságait
privat vevők részére gyári
árak mellett szállít:

TELLMANN ÉS SPEIL

brassói posztóraktár és szétküldési üzlet
Brassó, Buzasor 8. szám.

Minták kivanatra azonnal bérmentve elküldetnek.
3-10

Kitünő GÁZKOKSZ kénmentes

mely alkalmas szobafűtésre, központi fűtésre, kovácsok, szivógáz motorok, építőmesterek stb. számára kapható Brassóban a VÁROSI LÉGSZESZGYÁR városi irodájában, Kapu-u. 60. sz. Ugyanitt gázfűzők, gázfűrdőkályhák, melegvizautomaták stb. állandó kiállítása és eladási helye. 2-19

Egy liter friss töltésű

Kászoni Boldizsár-víz 12 fill.

Répati-víz . 12 fill.

Kászoni Salutaris-víz 14 fill.

Hosszuasszói víz . 10 fill.

állandóan kapható

Nagy Gyula

fűszer- és csemege-üzletében, Csikszeredában.

33-

32

Sz. 21788-1911.

3-3

V.

Pályázati hirdmény.

Alólírott m. kir. pénzügyigazgatóság kerületében 750 korona évi zsoiddal, 100 korona évi ruhaátalánnyal és melék illetményekkel javadalmozott több pénzügyőri vigyázói állás van üresedésbe.

Pályázni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket jelen hirdménynek a „Pénzügyi Közlöny”-ben való megjelenésétől, illetve 1911 évi október hó 1-től 1911. évi október hó 26-ig ezen m. kir. pénzügyigazgatóságnál nyujtsák be, mivel a határidő lejártá után benyujtandó kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

A vigyázói állásokra kiszolgált és igazolvánnyal ellátott katonai altisztek elsőbbséggel bírnak.

Székelyudvarhely, 1911. augusztus hó 26-án.

Homolay,

m. kir. pénzügyigazgató.

Nagy butorraktár Gyergyószentmiklóson

Csiki-utca saját ház és a Főtéren a Merza-féle új botthelyiség.

Teljes szoba-berendezések minden kivitelben, háló, ebédlő, szalon, iroda és uri szobák. Vas-, réz- és töltött butorok. Toneth-féle hajlitott butorok kizárólagos raktára. Képek, tükrök, varró- és diszasztalkák. Szobor virágállványok és művirágok, gyerekkoecik, sodrony- és töltött-matracok. Fa-, réz-függöny-rudak és esztergályos-árak előnyös árak mellett. — Pontos és gyors kiszolgálás. — Teljes tisztelettel:

BIRÓ JÓZSEF fadiszmú, butorasztalos,
esztergályos és kárpitos
GYERGYÓSZENTMIKLÓSON.

DESZKA, PALLÓ, LÉC, GYALULT PADLÓ DESZKA ÉS GERENDA
mindenféle méretben és mennyiségben.

HULLADÉK LÉC (CÁNDRA) ÉS FÜRÉSZPOR
SZÁRAZ FIATAL BÜKK TŰZIFA KUBIKÖLEKBEN
állandóan kapható:

Klein Sámuel csikszeredai gőzfűrésztelepén.

TELEFON 19.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni, miszerint a Rákóczi-utca 23. sz. alatti saját házamban levő

NYERGES ÉS KÁRPITOS ÜZLETEMBEN

minden e szakmába vágó munkák elkészítését a legnagyobb készséggel vállalom és ezt csinos kivitelben olcsó árak mellett pontosan elkészítem. Raktáron tartok a mai kornak megfelelő, mindenféle nagyságu

RUGANYOS DIVÁNOKAT ÉS MATRACOKAT

azért, hogy itt mindenki beszerezhesse szükségletét ép oly olcsó árban, mint bármely nagyobb városban. — Továbbá tudatom még a mélyen tisztelt közönséggel azt is, hogy állandóan raktáron tartok

KÉSZ URI KOCSIKAT ÉS URI SZÁNKÓKAT.

Végül a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívom azon körülményre, hogy a koczik, valamint minden e szakba vágó munkák javítását elvállalom. — Magamot a nagyérdemű közönség jóindulatu pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel:

Bájer Ferencz, nyerges és kárpitos
Csikszeredában, Rákóczi-utca 23. szám.

8-26

1 kilogramm prima struc-pamut 9 korona.

ÉRTESÍTÉS!

7-52

Van szerencsém a t. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy a munkaerőm egy elsőrendű bécsi disztionővel szaporodott. Kizárólag a bécsi és párizsi mintára doigozunk és abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelehetünk. — Az idényszerű ujdonságok szeptember hó elején már megérkeztek.

Állandó raktár egyszerű disz- és gyászkalapokból.

Selymek, bársonyok, szallagok, struc- és disztollakból, valamint kalaptük, csattok, fatylak, gummi övek, glassé kesztyűkből óriási választék. — Mindennemű kézimunka diszek és kellekekből nagy raktár. Alakítások és javítások, ugyszintén löszőr- és filc-kalap vasalások elvállaltatnak.

A t. hölgyközönség szives pártfogását kérve, tisztelettel:

MÁTHÉ JÓZSEF női divatkalap és rövidáru üzlete,
Csikszereda, Kossuth Lajos-utca (Grünwald Albert-féle ház).

Videki megrendelések gyorsan es pontosan eszközöltetnek.

Mindennap model ujdonságok!

Ujdonnan berendezéseket előnyömdái

Menetrend, érvényes 1911. évi október hó 1-től.

ÉRTESITEM
 egy a helybeli és vidéki kovács- és lakatos mestereket, hogy a
BÜKKFA SZÉZEN KIVÜL KOKSZ ELÁRUSÍTÁSSAL
 is foglalkozom, mely kizárólag nálam kapható
KARDA GYULA vegyeskereskedő
 Csikszereeda, Mikó-utca.
 6-10

szám.
 P. l. vgrh.
ÁRVERÉSI HIRDETMEY.
 Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. § a értelmében ezennel közbirre teszi, hogy a csikszereedai kir. járásbíróságnak 1163. számú végzése következtében Szántó Samu ügyvéd által képviselt Lajos javára 150 korona s jár. erejéig foglaltatott kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglaltatott 950 koronára becsült következő tárgyak u. m.: házi butorok nyilvános ár- sen eladotnak.
 Mely árverésnek a csikszereedai kir. járás- bíróság fenti számú végzése folytán, fenti tóke- követelés, 1/2% váltódíj és eddig összesen 25 korona 61 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedők la- kásán Csikszereedában leendő meg- tartására 1911. évi október hó 4-ik nap- janak delutáni 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett tárgyak az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-ai értelmében beszámlázás mellett, a leg- többet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.
 Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.
 Kelt Csikszereedában, 1911. évi szeptember hó 20-ik napján.
Keresztes Gyula,
 kir. bír. végrehajtó.

Épület- és butorasztalos munká- kat, száraz anyagból, jótállás mellett, csinos és tartós kivitelben elvállal
NAGY ALBERT műasztalos, Kászonujfaln.
 1-4
 Sz. 1053—1911.
 mj.

Hirdetmény.
 Közhirre teszem, hogy Csikvármegye magántulajdonát képező s a Kászonalsziki járás határterületén fekvő „Baska” hava- son, továbbá „Solyomtár” és „Keresztes” havason gyakorolható „Vadászati jog” 6 (hat) egymásután következő évre a ma- gánjavak igazgatósága iroda helyiségében (Csikszereeda, vármegyeház) 1911. évi októ- ber hó 26-án délelőtt 8 óraker megtar- tandó nyilvános szóbeli árverésen a leg- többet ígérőnek bérbe fog adatni.
 Csikvármegye magánjavainak igazga- tósága.
 Csikszereeda, 1911. évi szeptember hó 28-án.
Dr. Csiky József,
 igazgató.
 Sz. 4290—1911.

Pályázat butorszállításra.
 A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara új székházának a közgyü- lési nagytermébe, a kis ülésterembe, az elnöki és titkári szobákba és a többi hivatalos helyiségekbe szükséges új be- rendezési tárgyak és butorok szállítá- sára, valamint a meglévő butorok szük- ségszerű átalakítására ezennel nyil- vános pályázat hirdettetik.
 Ajánlattevők vázlat rajzokkal és költségvetéssel kísért ajánlataikat folyó évi október hó 15-én déli 12 óráig a kamara titkári hivatalába adhatják be, hol előzetes információ is nyerhető.
 Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.
 Marosvásárhely, 1911. évi szeptem- ber hó 20-án.
 A kamara elnöksége.

Oda		Székelykocsárd—Madéfalva—Brassó										Vissza	
Szv. 8016 I-III.	Szv. 8002 I-III.	Szv. 8004 I-III.	Szv. 8006 I-III.	Szv. 8008 III.	Szv. 8010 I-III.		Szv. 8003 I-III.	Szv. 8009 I-III.	Szv. 8007 I-III.	Szv. 8005 I-III.	Szv. 8001 I-III.	Szv. 8015 I-III.	
	205	935	615		700	ind. Budapest k. p. u. (N.-Váradon át 126) érk.	150	955	955	720	730		
	200 800	—	1220	930	705	ind. Budapest k. p. u. (Aradon át 126, 153) érk.	125 725	935	545	—	1230		
	1051	646	832	175	458	ind. Kolozsvár (126) . . . . . érk.	420	1256	1256	544	959		
5-25	220	830	1154	335	832	ind. Székelykocsárd (126, 130) . . . . . érk.	1246	755	1047	212	657	10-55	
5-31	226	836	1200	341	838	Marosnyágylak 2. sz. őrház	1240	749	1041	206	651	10-49	
5-39	232	842	1206	346	844	Vajdaszeg 4. sz. őrház	1234	743	1036	200	646	10-42	
5-46	238	848	1212	351	850	Maroscsucs 6. sz. őrház	1228	737	1030	154	640	10-36	
5-55	246	856	1220	359	858	Maroskecze	1221	730	1023	147	633	10-28	
6-08	257	907	1231	410	909	érk. Marosludas (129) . . . . . ind.	1209	718	1011	135	622	10-15	
	1004					érk. Besztercze (129) . . . . . ind.					1217		
	224					érk. Borgóbesztercze . . . . . ind.					600		
						ind. Borgóbesztercze . . . . . érk.					224		
						ind. Besztercze (129) . . . . . érk.					1004		
6-09	300	909	1233	413	910	ind. Marosludas (129) . . . . . érk.	1206	715	1008	134	619	10-14	
6-15	305	914	1239	418	915	Marosbogát	1200	709	1002	128	613	10-07	
6-22	311	920	1245	424	921	Kutyfalva 16. sz. őrház	1154	702	955	121	607	9-59	
6-35	321	930	1255	434	931	Radnót	1145	653	946	112	588	9-48	
6-45	325	939	104	449	939	Maroscsapó	1137	645	938	104	551	9-39	
6-54	335	946	111	456	946	Marosugra 24. sz. őrház	1129	637	929	1256	543	9-29	
7-01	342	952	117	462	952	Kerelőszentpál	1123	631	923	1250	537	9-23	
7-20	359	1009	133	521	1009	Nyárádtó	1106	614	906	1233	521	9-05	
7-35	412	1022	146	534	1022	érk. Marosvásárhely . . . . . ind.	1052	600	852	1219	507	8-50	
	442	1052	206	607		érk. ind. Marosvásárhely felsőváros . . . . . érk.	1032		814	1148	455		
	450	1100	214	615		Marosvásárhely felsőváros	1025		807	1141	448		
	503	1113	227	628		Nagyemnye 43. sz. őrház	1012		750	1128	435		
	511	1122	235	636		Sáromberke	1005		743	1121	428		
	519	1129	243	644		Gernyeszeg	958		736	1113	421		
	525	1136	250	651		Körtvélyfája 49. sz. őrház	950		728	1105	414		
	525	1145	259	660		Petele 51. sz. őrház	941		719	1056	405		
	547	1151	305	705		Radrótfája 52. sz. őrház	935		713	1050	399		
	545	1155	309	710		érk. Szászrégen . . . . . ind.	931		709	1046	395		
	555	1205	314	718		ind. Szászrégen . . . . . érk.	926		699	1040	349		
	605	1215	324	728		Ideczfürdő	917		650	1031	340		
	613	1223	333	737		Marosvécs	909		642	1023	332		
	627	126	346	750		Magyaró	857		629	1011	319		
	640	1247	359	804		Déda megálló	844		614	958	308		
	655	104	414	816		Déda	838		608	952	302		
	706	115	425	828		Ra'osnya	828		555	942	248		
	723	132	442	845		Sz. láró 82. sz. őrház	810		536	924	229		
	729	138	448	851		Palotailva	805		531	919	224		
	744	152	503	905		Bánlyház	750		515	904	209		
	753	203	512	914		Göde nesterháza	741		507	855	201		
	829	234	555	942		Maroshévíz (Borszékfürdő)	724		450	838	145		
	840	245	606	953		Galóczás	704		430	818	125		
	853	258	621	1007		Várhegy	652		418	805	112		
	910	313	638	1024		Ditró	637		403	749	1256		
	924	326	651	1037		Sz. rhegy	623		348	733	1242		
	932	334	659	1045		érk. Gyergyószentmiklós . . . . . ind.	614		340	724	1233		
627	1000	354	719	1045		ind. Gyergyószentmiklós . . . . . érk.	549	910	—	700	1153		
633	1006	400	725	—		Tekerczpatlak	543	903	—	654	1147		
646	1017	411	736	—		Vasláb	533	854	—	645	1138		
710	1040	432	757	—		Marosfő	515	838	—	629	1122		
730	1059	452	813	—		Csikszentdomokos	450	815	—	604	1058		
739	1107	500	823	—		Karcfalva	438	804	—	554	1045		
748	1116	509	832		Szv. 8012	Csikmadaras	428	755	—	535	1036		
757	1125	518	841			Csikrákos	417	743	—	525	1026		
802	1130	523	846			érk. Madéfalva (136) . . . . . ind.	410	737	—	520	1020		
	130	708				érk. Gyimes (136) . . . . . ind.	220				830		
	200	740				érk. Palanca (136) . . . . . ind.	133				743		
820	1143	533	850	420		ind. Madéfalva . . . . . érk.	350	727		523	1000	10-05	
909	1255	550	908	433		Csikszereeda	336	714		510	947	9-52	
916	104	557	—	440		Zsögödfürdő	251	637		—	901	9-41	
924	115	605	—	448		Csikszentkirály	242	630		—	854	9-33	
930	123	611	—	454		Csikszentimre 35. sz. őrház	235	623		—	847	9-26	
943	133	619	—	501		Csikszentsimon	230	618		—	842	9-21	
952	144	629	—	510		Csikverebes	217	604		—	832	9-11	
1005	206	640	—	518		Tusnád	210	556		—	824	9-03	
1020	218	651	—	528		Tusnádfürdő	155	541		—	814	8-52	
1031	231	701	—	539		Sepsibükszad-Bálványosfürdő	140	528		—	756	8-41	
1046	245	714	—	552		Málnásfürdő	123	514		—	741	8-28	
1054	256	721	—	600		Málnás	112	504		—	733	8-20	
1107	310	732	—	613		Sepsibodok	1258	452		—	722	8-08	
1116	319	740	—	621		Sepsikőröspatak-Gidófalva	1246	443		—	713	7-59	
1125	329	748	—	629		érk. Sepsiszentgyörgy (134) . . . . . ind.	1235	433		—	705	7-49	
405	744	—	—	10-23		érk. Bereczk (134) . . . . . ind.	7-34	11-32		—	—	4-39	
11-40	4-00	8-08		6-47		ind. Sepsiszentgyörgy (134) . . . . . érk.	12-18	3-59		—	6-46	7-30	
11-47	4-07	8-15		6-55		Kilyén	12-10	3-51		—	6-38	7-22	
11-58	4-18	8-26		7-06		Uzon	11-58	3-39		—	6-26	7-10	
12-08	4-28	8-35		7-16		Kökös	11-46	3-28		—	6-15	6-59	
12-19	4-39	8-46		7-29		Prázmár	11-35	3-18		—	6-05	6-48	
12-42	5-02	9-08		7-52		Szászhermány	11-16	2-59		—	5-46	6-29	
7-00	5-20	9-26		8.10		érk. Brassó (126, 137, 138) . . . . . ind.	11-00	2-44		—	5-31	6-13	
730	640	640				érk. Budapest k. p. u. (Nagyváradon át 126) . . . . . ind.	820	935		—	820		
1230	125 725	125				érk. Budapest k. p. u. (Aradon át 126, 153) . . . . . ind.	800 200	1220		—	200		
959	612	612				érk. Kolozsvár (126) . . . . . ind.	906	646		—	906		
348	814	—		12-19		érk. Predeal (126) . . . . . ind.	—	1220		—	—	349	

GÉPÜZEMŰ ASZTALOS VÁLLALAT CSIKSZEREDA, VÖRÖSMARTI-UTCA 21. SZÁM.

Elvállal egy épület- mint butor-asztalos munkákat bármily kívánt kivitelben. — Saját rendszerű ablakok alkalmazásával bármely ház ablakait 10 nap alatt elkészíti. 3-52

Elvállal különösen épület munkákat szakszerű gépei által kidolgozni az asztalos-mester uraknak mérsékelt munkadíj ellenében és a megmunkáló anyagot el- és visszaszállítja. 3-52

Inga-, fali-, ebrasztó- és sseborák állandóan nagy raktáron.

FIGYELEMRE MÉLTÓ!

Olesó munka nem mindig olesó, mert sokszor csalódik az ember benne és akkor késő a bánat, ezen tapasztalat szakmánkban többször fordul elő, mint bármely más iparágban, mert a nagyközönség az órajavitásnál teljesen az óras ószinte és lelkiismeretes munkájára van utalva. Együttal tudatni kívánom, hogy üzletemben bizományi raktart rendeztem be, hol raktáron tartok mindig

Mindenemű óra-, ékszer- és látszerészeti cikkeket

s azt szolid és jutányos árban becsátom a m. t. vevőközönség rendelkezésére. Minden egyes cikkert, mely üzletemből lesz véve és általam javított órákért szavatolok. Az eddigi szives pártfogást ezuttal is megköszönve, jövőre nézve is kérve, sziveskedjenek bizalmukkal megtisztelni, vagyok kész szolgálattal:

BREZINA F. óras. ékszerész és látszerész. Csikszereda, Kossuth L.-utca.

9-52

Óraláncok, gyűrűk, fülbevalók, szemüvegek és hőmérők állandóan kaphatók!

JÓ MUNKA! — SZABOTT ÁRAK!

SZOLID ÉS PONTOS KISZOLGÁLÁS!

HALLÓ! ÉRTESÍTÉS. HALLÓ!

Építési anyagraktár, vasbeton, műkö- és cementárugyár.

Tudomására adom a nagyközönségnek, hogy Csikszeredában, a Kossuth-Lajos-utca 48. szám alatt nagy építési anyagraktart rendeztem be s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyközönség részére mindenemű építési anyagot jó és pontos kiszolgálás, olesó árak mellett eszközök.

Állandó nagy raktárom van

Mész darabos és oltott Portland-cement friss és legkötőbb minőségű. Gipsz stakatur és szobrász. Nad fűzve stakaturokra és egyéb fák oltakására. Valódi aszfalt fedőlemez többféle minőségben. Kollarit bőrlemez, mazolást nem igényel, kizárólagos eladás. Aszfalt elszigetelő lemez és kaucsuk-aszfalt nedves falak és lakások szárazra tételéhez, kátrany és carbollinum fak telítésére, gomba és rothadás ellen. Azbeszt pala igen könnyű és tartós. Teljes fűdéseket elvállalok. Vasgerendák bármilyen méret szerint. Hornyolt cserép agyagból. Vakolat köpor, Sehamotte tűzálló téglá és föld stb., mindenemű építési és műszaki anyag.

CEMENTÁRU-GYÁR.

Kutkarikák betonból 80-100, 120, 150-200-300 és 400 méter átmérőjű kutakhoz, ezek készítését is elvállalom súlyosztó rendszerrel, nagyobb kutak építését, gozüzemű berendezéssel készítek magas vízállások megadásával. Cement-cserép többféle színben, betonsövek, hidak és átérsek készítése. Beton- és műkölepcsők, színes járda és burkolati cementlapok gyártása és elhelyezése. Itató és etetővölök minden nagyságban. Blok úras tegla, különösen alkalmas istállók és gabonásoknak. Virágvaszak és talpazatok esinos kivitelben. Kályha alátét lemezek. Kemény- és fal-fedőkővek. Mindenemű beton- és cementipar-vállalat, granit-terasso beton stb. burkolatok készítése stb. stb. Nagyban eladásoknál megfelelő engedmény. A nagyközönség részére nagybecsű bizalmával és rendelkezésével felkeresni sziveskedjek.

Gyárak és raktárak: Csikszereda. Újtusnád és Kézdivásárhely.

Szíves támogatást kér kiváló tisztelettel.

Nagymihály Sándor építész, Csikszereda.

24-

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a helyi és vidéki nagyközönség becses tudomására hozni, hogy 1910. november 20-tól az Apafii M.-utca 18. hsz. alól

kocsigyártó, nyerges, kárpitus és szijgyártó-üzletemet

saját házamba (Mikó-utca 16. sz.) helyeztem át. Elvállalok a fent említett szakmába vágó bármely munka kivitelét pontosan és a legjutányosabb árak mellett. — Elvállalok mindenféle paplan varrásokat. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Szabó Ferencz, Csikszereda

Mikó-utca 16. szám.

Ugyanitt egy teljesen szakképzett segéd azonnal felvétetik.

43-

URAM!

Ha Ön sulyt helyez egészségére,
Ha azt akarja, hogy jó kinézése legyen,
Ha azt akarja, hogy nyugodt álma, jóéltvágya legyen
Ha erejében gyarapodni akar

CSAK DRÉHER-SÖRT IGYÉK!

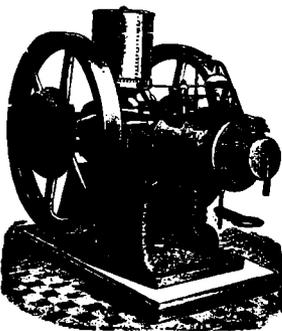
Kapható Csikszeredában üvegekben: a jobb kávéházakban, vendéglőkben és az összes jobb fűszer- és csemegekereskedésekben.

Főraktár Csikvármegye részére:

Niszel Fivéreknel, Csikszeredában.

Dréher-féle poharas sör — naponként friss csapolás — csakis Lenknél a Hutter-szálloda kávéházában az Európa-szállodában és a vasuti étterembe kapható.

(15) 37 52

Güldner motorok (Diesel rendszer),
Corona nyersolaj-motorok, turbina-telepek, teljes magas, felmagas és sima örlő malom berendezések.

**Schiel Testvérek,
Brassó.**

Gépgyár. malomépítészeti intézet és vasöntőde, Szolid, lelkiismeretes kiszolgálás. Modern szerkezetek olesó árak mellett. Legnagyobb gépgyár Erdélyben.

(3)

38-50

Új butor, varrógép- és kerékpár-nagyraktár!

Értesítés! Van szerencsém Csikszereda város és vidéke nagyközönségének szives tudomására hozni, hogy Csikszeredában a Kossuth Lajos-utca 9. szám (Lukács Juliska berpalota) helyisegében egy teljesen új modernül berendezett **Butor-, varrógép- és kerékpár nagyáruházzamat**

megnyitottam, hol raktáron tartom a legkényesebb igényeknek megfelelő összes butorárakat és teljes garnitúrákat, u. m.: szalon-, ebédlo- és haloszlóba berendezések, valamint vas- és rézbutorok a legjobb gyártmányu, hajlítot és borszekek és saját gyártmányu töltött székek, modern ebédlo diványok, valódi löször- és afrik madracok jutányos árak mellett, továbbá tükrök, képek óriási nagy választékban. Varrógépek és kerékpárak 6-10 évi jótállás mellett, melyekből raktáron tartom, az összes legjobb és legmegbízhatóbb gyártmányokat mindenféle szabó-, cipész-, szijgyártó és nyerges-varrógépek, valamint valódi Singer karikahajós és central bobbin varrógépek diszes kivitelben is, a legjutányosabb árak mellett, kedvező fizetési feltételekkel is az eredeti árban számítom, minden árfelemelés nélkül, raktáron tartom az összes varrógép- és kerékpárakhoz mindenféle alkatrészeket, javításokat jutányos árért eszközök. Elvállalok továbbá mindenféle kárpitos és butorasztalos, valamint minden szakmába vágó munkálatok jutányos árért saját műhelyeimben végeztenek. Az évek óta feunálló összekötéseim folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy áruimat csakis a legelső és legnagyobb gyárosoktól szerzem be s így igen olesó árak mellett tudom árusítani. Magamat a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlva és becses pártfogását kéri **Ackermann Ignáts asztalos, kárpitos és díszítő, Csikszereda.**

Mindenféle varrógép- és kerékpár-alkatrészek kaphatók, javításokat jutányos áron eszközölök.

Mindenféle asztalos- és kárpitos-munkák jutányos áron elvégzendők.

10 Főraktár Gyergyószentmiklós (Plactér). Flókraktár Csikszereda. 20

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olesó áron a **PORTLAND-CEMENT-GYÁR BRASSÓBAN.** Csikszeredában kapható: ALBERT BALÁZS ÉS FIA VASKERESKEDÉSÉBEN és NAGYMIHÁLY SÁNDOR CEMENTÁRU-RAKTÁRÁBAN.